

Polemika z artykułem red. Aleksandry Łabędź w „Dzienniku Polskim” i „Gazecie Krakowskiej” z 9 stycznia

2024-01-11

W związku z artykułem red. Aleksandry Łabędź, który ukazał się w „Dzienniku Polskim” i „Gazecie Krakowskiej” w dniu 9 stycznia 2024 r. pt. „Prof. Stanisław Mazur: Kraków potrzebuje nowej strategii walki ze smogiem, napisanej wspólnie z mieszkańcami i ekspertami” pragniemy wyjaśnić, że Urząd Miasta Krakowa nigdy nie twierdził, że za zanieczyszczenie powietrza odpowiadają wyłącznie gminy ościenne. Jednak w związku z wymianą prawie wszystkich kotłów na paliwa stałe na urządzenia ekologiczne, główną przyczyną zanieczyszczeń pyłowych w Krakowie jest emisja napływowa, co potwierdzają prowadzone badania.

Twierdzenie, że Magistrat czuje się zwolniony z poszukiwań rozwiązań jest chybiona. Kraków wdrożył i nadal wdraża wszystkie programy i instrumenty, stawiające sobie za cel poprawę jakości powietrza: programy rządowe STOP SMOG, Czyste powietrze, lokalny program osłonowy, program OZE, termomodernizacyjny.

Realizowane działania zmierzały do:

- **ograniczania emisji powierzchniowej** poprzez realizację programów wsparcia mieszkańców, rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczych i gazowych, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, termomodernizację budynków oraz wspieranie budownictwa energooszczędnego
- **ograniczenie emisji komunikacyjnej** poprzez rozwój komunikacji publicznej, zakup niskoemisyjnego taboru, kontrolę emisji spalin, tworzenie stref ograniczonego ruchu, stref czystego transportu
- **ograniczenia emisji przemysłowych** poprzez system pozwoleń emisyjnych, postępowania kompensacyjne, kontrolę emisji
- **rozwój edukacji ekologicznej** poprzez organizację kampanii edukacyjnych takich jak, Razem w walce o czyste powietrze, Żółta kartka, Tak! Dla czystego powietrza.

Prawidłowość realizowanych działań była wielokrotnie kontrolowana przez odpowiednie organy, m.in. NIK, WIOŚ, Europejski Trybunał Obrachunkowy. Wszystkie kontrole potwierdziły, że podejmowane działania prowadzą do realnej poprawy jakości powietrza.

Warto podkreślić, że miasto prowadziło też badania we współpracy z uczelniami wyższymi: badania związane z emisją wtórną: MPO – Politechnika Krakowska, emisją z paliw stałych: WIOŚ – UMK 2020 czy badania naukowców z AGH, które wskazują, że „niekorzystne położenie Krakowa sprawia, że jest on podatny na akumulację zanieczyszczeń z sąsiedztwa. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w badanym okresie było ogrzewanie paliwami stałymi poza miastem” – jak podkreśla dr Zaręba, cytowany m.in. w [serwisie Nauka w Polsce](#).

Nie można pominąć badań przeprowadzonych przez Zarząd Transportu Publicznego na bazie teledetekcji na próbie ok. 100 000 pojazdów w kontekście emisji transportowej.

Kraków był pierwszym miastem w Polsce, które zaproponowało wprowadzenie Strefy Czystego Transportu, zgodnie z regulacjami prawnymi, wytycznymi krajowymi i zgodnie ze wskazanymi terminami.

**Magiczny
Kraków**

Kraków jest miastem najlepiej wyposażonym w urządzenia pomiarowe. Zainstalowanych jest osiem referencyjnych stacji monitoringowych (zgodnie z obowiązującym prawem do oceny jakości powietrza wystarczą 3 stacje), z czego pięć zostało zakupionych decyzją Prezydenta Miasta Krakowa. Stacje te zostały włączone do sieci państwowego monitoringu środowiska.

Niezrozumiała jest teza jakoby Kraków nie komunikował się w tych kwestiach z mieszkańcami, gdyż od lat informujemy o zagrożeniach związanych ze smogiem. Mamy rozwinięty system informowania o stanie jakości powietrza. Informacje te są zamieszczane na stronie Magiczny Kraków (www.krakow.pl), za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji mobilnej „Powietrze Kraków”. Dodatkowo widoczne są na wyświetlaczach na przystankach komunikacji miejskiej oraz na paskach informacyjnych monitorów w pojazdach komunikacji miejskiej.

Współpracujemy również z organizacjami pozarządowymi m.in. Krakowski Alarmem Smogowym, realizowaliśmy wspólne kampanie informacyjne i działania mające na celu poprawę jakości powietrza.

Warto pamiętać, że mieszkańcy Krakowa, korzystając z gminnych programów wsparcia i dotacji celowych wymienili w ostatnich latach ponad 45 tys. palenisk i kotłowni węglowych na proekologiczne źródła grzewcze. Na ten cel wydatkowano kwotę ponad 390 mln zł, ok. 348 mln zł w ramach budżetu Miasta, a pozostałe ok. 50 mln zł stanowił wkład własny mieszkańców, co dobitnie świadczy o bezpośrednim zaangażowaniu mieszkańców w realizację działań zmierzających do poprawy jakości powietrza w Krakowie.

Niefortunne oceny prof. Stanisława Mazura bezpośrednio podważają osiągnięcia mieszkańców i ich zaangażowanie w walce o czyste powietrze.

W wyniku konsekwentnie realizowanych przez miasto działań, stężenia substancji szkodliwych uległy obniżeniu. Średnioroczne stężenie pyłu PM10 na al. Krasińskiego, która ma najgorsze wskazania, w roku 2012 wynosiło 66 mikrogramów na metr sześcienny, w roku 2023 już tylko 29. Norma to 40 mikrogramów.

Biuro Prasowe UMK